

MILLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ T.B.M.M. GRUP BAŞKANLIĞI
Tarih: 11.02.2015
Sayı: 2015/4481

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

(1)
Erkan AKÇAY
Manisa Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI			
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe		
Esas Komisyon	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji		
Tarih:	03 Mart 2015 2/2695		
Ysm.Uzm.	Bak.Yrd.	Başkan	Üye
			
TBMM BAŞKANI			

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
12 Şubat 2015
Numara:

T B M M KÜTÜPHANE VE ARŞİV HİZM. BAŞKANLIĞI
12 Şubat 2015
No : 375468

GENEL GEREKÇE

Ülkemizde elektrik tüketim faturalarını oluşturan kalemler tüketicilere hiçbir şekilde yükümlülüğü olmayan ekonomik yükler getirmektedir. Elektrik tüketim faturalarından tüketim tutarı, kayıp/kaçak bedeli (tüketim tutarı içerisinde saklı), dağıtım bedeli, iletim sistemi kullanım bedeli, perakende satış hizmet bedeli, sayaç okuma bedeli, enerji fonu, TRT payı, elektrik tüketim vergisi ve KDV kalemleri adı altında tahsilat yapılmaktadır.

Son dönemlerde elektrik tüketim faturalarında kayıp/kaçak bedeli uygulaması tartışılmaktadır. Özellikle Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 21.05.2014 gün ve 2013/7-2454 E. , 2014/679 K. sayılı kararı elektrik tüketim faturalarındaki kayıp/kaçak bedellerini gündeme taşımıştır. Yargıtay'ın söz konusu kararında elektrik enerjisinin nakli esnasında meydana gelen kayıp bedelinin kurallara uyan tüketicilerden tahsil edilmesinin hukuk devleti ve adalet düşünceleri ile bağdaşmadığı belirtilmiştir.

Kayıp/kaçak bedeli abonelerin elektrik tüketimine dair bir uygulama değildir. Kayıp/kaçak bedeli elektrik enerjisinin iletimiyle ilgilidir. Elektrik enerjisi, abonelere iletmek üzere santrallerden dağıtım sistemine girmektedir. Elektrik enerjisinin bir kısmının iletim hatlarındaki teknik problemler nedeniyle yolda kaybolması, bir kısmının da kaçak kullanılması nedeniyle santrallerden çıkan elektrik enerjisinin tamamı tüketicinin sayacından geçmemektedir. Santrallerden çıkan elektrik enerjisi miktarı ile tüketicinin sayacındaki elektrik enerjisi miktarı arasındaki fark "kayıp/kaçak" olarak ifade edilmektedir. Diğer bir ifadeyle kayıp/kaçak bedeli elektrik sisteminde var olan teknik ve teknik olmayan kaybın maliyetinin kayıp/kaçak bedeli oranları ölçüsünde karşılanabilmesi amacıyla tüketicilere yöneltilen bir bedeldir.

Tüketicilere yansıtılan kayıp/kaçak bedelinin hiçbir kanuni dayanağı da yoktur. Gerek 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu (Bu kanun; 6446 sayılı kanunla Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna dönüştürülmüştür.) gerekse de 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununda kayıp/kaçak bedeli adı altında tüketicilerden tahsilat yapılabileceğine dair hiçbir hüküm bulunmamaktadır. Buna rağmen, tahsil edilen kayıp/kaçak bedeli 2011 yılında 2,7 milyar TL, 2012 yılında 3,5 milyar TL, 2013 yılında 5 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

Öte yandan elektrik iletiminde kayıpları azaltacak altyapı yatırımlarının yapılması ve kaçakça mücadele edilmesi dağıtım şirketlerinin sorumluluğundadır. Nitekim Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız 11.06.2012 tarihinde 7/6990 sayılı yazı soru önergesine verdiği cevapta kayıp/kaçak bedelinin tüketicieye yansıtılmasına ilişkin olarak şu ifadeleri kullanmıştır: "Dağıtım şirketlerinin kendileri için belirlenmiş olan hedef kayıp-kaçak oranına ulaşamamaları halinde ortaya çıkabilecek zarar yine ilgili şirkete bırakılmakta olup bu zararın tüketicilere yansıtılması söz konusu değildir." Bu ifadeler kayıp/kaçak bedeli tahsilatının hukuksuz olduğunu göstermekle birlikte dağıtım şirketlerinin talepleri doğrultusunda hedef kayıp/kaçak oranlarının yeniden belirlenmesi suretiyle yeni bir rant kapısına da işaret etmektedir. Kayıp-kaçak oranının yeniden düzenlenmesiyle elektrik dağıtım şirketlerine ek finansman yaratılmasına yönelik geçtiğimiz yıllarda Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) kararlarına yansımıştır. Örneğin, 16.12.2010 tarihinde EPDK'nın 2932 sayılı kararına göre 2015 yılı kayıp-kaçak oranları hedefleri şu şekildedir: Dicle Elektrik Dağıtım Şirketinin 2015 yılı hedefi yüzde 29,01; Vangölü Elektrik Dağıtım Şirketinin 2015 yılı hedefi yüzde 21,97; Aras Elektrik Dağıtım Şirketinin 2015 yılı hedefi yüzde 15,08; Toroslar Elektrik Dağıtım Şirketinin 2015 yılı hedefi yüzde 7,74; Boğaziçi Elektrik Dağıtım Şirketinin 2015 yılı

hedefi yüzde 7,57'ydi. EPDK'nın 15.11.2012 tarihli kararına göre 2015 yılı kayıp kaçak oran hedefleri Dicle EDAŞ için yüzde 49,03; Vangölü EDAŞ için yüzde 35,94; Aras EDAŞ için yüzde 17,73; Toroslar EDAŞ için yüzde 10,72; Boğaziçi EDAŞ için yüzde 9,78 olarak yeniden belirlenmiştir. Bu oran farklılıkları kayıp-kaçak bedeli tahsilatını arttıracaktır. Böylece kayıp/kaçak bedeli üzerinden dağıtım şirketleri lehine ve elektrik aboneleri aleyhine yeni bir rant alanı oluşturulacaktır.

Kanun teklifinde öngörülen düzenlemelerde esas olarak elektrik faturalarına yansıyan kayıp/kaçak bedeli tahsilatı konu edilmektedir. Bu çerçevede tüketicilerden başta kayıp/kaçak olmak üzere elektrik tüketimiyle ilişkisi bulunmayan hiçbir unsurun yer almaması ve Yargıtay'ın 21.05.2014 tarihli kararı doğrultusunda geçmişe dönük kayıp/kaçak bedellerinin tüketicilere yasal faizleriyle birlikte geri ödenmesinin kanuni zemininin oluşturulması amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 6446 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin üçüncü fıkrasında değişiklik yapılmak suretiyle kayıp/kaçak elektrik bedelinin herhangi bir şekilde elektrik faturalarına yansıtılamaması düzenlenmektedir.

MADDE 2- 6446 sayılı Kanuna eklenen geçici madde hükmü ile tüketicilerden tahsil edilen kayıp/kaçak bedellerinin herhangi bir başvuru şartı aranmaksızın her abone için yasal faiziyle birlikte hesaplanarak nakden geri ödenmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

ELEKTRİK PİYASASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 17 nci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) Onaylanan tarifeler içinde, elektrik tüketimiyle doğrudan ilişkili bulunmayan hiçbir unsur yer alamaz. Kayıp/kaçak elektrik bedeline tarifeler içerisinde yer verilmez. Tarifelerin hesaplanmasına kayıp/kaçak elektrik bedeli dâhil edilemez.”

MADDE 2- 6446 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 18- 1/1/2005 tarihi itibarıyla tüketicilerden tahsil edilen kayıp/kaçak bedelleri, herhangi bir başvuru şartı aranmaksızın yasal faizleriyle birlikte hesaplanmak suretiyle elektrik dağıtım işine ilişkin sözleşme tarihi sonrasında dağıtım şirketi ve bu tarih öncesi için TEDAŞ tarafından bir ay içerisinde nakden ödenir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, kırk beş gün içerisinde Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından hazırlanacak bir yönetmelik ile belirlenir.”

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.